

مقاله پژوهشی

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره ۲۰، بهمن ۱۴۰۰، ۱۲۵۲-۱۲۳۹

میزان رضایت دانشجویان پزشکی از جلسات ژورنال کلاب در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۴۰۰: یک مطالعه توصیفی

مطهره تقوایی^۱، حسن احمدی نیا^۲، محسن رضائیان^۳

دریافت مقاله: ۰۰/۰۶/۲۷ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۰۰/۰۸/۱۸ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۰۰/۰۹/۰۹ پذیرش مقاله: ۰۰/۰۹/۱۱

چکیده

زمینه و هدف: آموزش بالینی در محیط‌های درمانی به اشکال متفاوتی ارائه می‌شود که یکی از آنها، جلسات ژورنال کلاب می‌باشد. پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان رضایت دانشجویان پزشکی در مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از فعالیت آموزشی ژورنال کلاب صورت پذیرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی-مقطعی که در سال ۱۴۰۰ در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان انجام شد، تعداد ۱۵۷ نفر از دانشجویان پزشکی سه مقطع کارورزی، کارآموزی و دستیاری به صورت سرشماری در مطالعه شرکت کردند. اطلاعات با استفاده از پرسش‌نامه محقق‌ساخته جمع‌آوری و با آزمون‌های t مستقل و آنالیز واریانس یک‌طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین رضایت از جلسات ژورنال کلاب، در دانشجویان مرد و زن و هم‌چنین برحسب نوع بخش و مقطع تحصیلی در سطح نسبتاً مطلوب قرار داشت، اما هیچ‌کدام ارتباط معناداری با میزان رضایت نداشتند ($p > 0/05$). میزان رضایت از جلسات منظم به‌طور معناداری بیش از جلسات نامنظم ($p < 0/001$) و رضایت در جلسات غیرحضوری بیش از جلسات حضوری بود ($p = 0/027$). نتایج هم‌چنین نشان داد به‌طور نسبی از نحوه برگزاری جلسات رضایت وجود دارد، ولی از میزان مشارکت‌دهی دانشجویان به خصوص کارآموزان رضایت وجود ندارد.

نتیجه‌گیری: دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان به‌طور نسبی از جلسات ژورنال کلاب رضایت داشتند. بیش‌ترین میزان رضایت مربوط به مکان، زمان، تعداد شرکت‌کنندگان، نظم جلسات و محتوای مقالات و بیش‌ترین نارضایتی مربوط به میزان مشارکت‌دهی دانشجویان در مباحث خصوصاً در مقطع کارآموزی بود. توصیه می‌شود جلسات اختصاصی برای کارورزان و کارآموزان برگزار گردد و سطح علمی مطالب به تناسب هر مقطع با مشارکت‌دهی دانشجویان انتخاب گردد.

واژه‌های کلیدی: ژورنال کلاب، بخش‌های ماژور، آموزش بالینی، دستیاران پزشکی، دانشجویان پزشکی، رفسنجان

۱ - دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

۲ - استادیار گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمارزیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

۳ - نویسنده مسئول) استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمارزیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

تلفن: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

مقدمه

توانمندی دانشجویان رشته طب در استفاده از مهارت‌های آموخته شده، به دلیل این‌که گرفتن تصمیم بالینی صحیح فرآیندی حساس است بایستی بالا باشد. یادگیری مهارت‌های عملی و ارتباطی در کنار آموزش‌های نظری، از الزامات آموزش پزشکی است. لذا پرورش مهارت‌های بالینی از عناصر پایه‌ای آموزش پزشکی و از بخش‌های اساسی برنامه‌های دانشکده‌های پزشکی به حساب می‌آید. آموزش بالینی یکی از مهم‌ترین مراحل فرآیند تربیت دانشجویان پزشکی می‌باشد، به طوری که از آن به عنوان هسته اصلی آموزش حرفه‌ای یاد می‌شود. آموزش بالینی به اشکال مختلفی در محیط‌های آموزشی نظیر ژورنال کلاب و غیره ارائه می‌شود [۱-۳]. امروزه یکی از دغدغه‌های اصلی پزشکی، پزشکی مبتنی بر شواهد است. از ژورنال کلاب می‌توان برای کاهش فاصله بین پژوهش با عملکرد و آشنایی بیشتر دانشجویان با بالین و مشکلات مربوط به آن استفاده کرد [۴-۶].

ژورنال کلاب جلسه آموزشی است که با حضور اساتید و دانشجویان برگزار می‌گردد و در طی آن به مرور محتوا و روش‌شناسی چند مقاله از مجلات معتبر پرداخته می‌شود. آگاهی از جدیدترین و مهم‌ترین دستاوردهای علمی و هم‌چنین ارتقاء مهارت‌های ارزیابی نقادانه مقالات دو هدف اصلی جلسات ژورنال کلاب محسوب می‌شوند [۷-۸].

انتخاب مدیر جلسه، تعیین اعضاء، توالی برگزاری جلسات و نحوه ارائه مطالب از اصول مهم برگزاری و ساماندهی جلسات است [۹-۱۰]. در جلسات ژورنال کلاب بهتر است مدیر از

اعضای ارشد گروه یا از اعضای هیئت علمی باشد که به تکنیک‌های جستجو منابع پزشکی آشنا و علاقه‌مند به این پروسه نیز باشد [۱۱-۱۰]. تعیین اعضاء و تعداد آن‌ها در جلسات به عهده مدیر است. هرچه تعداد اعضاء بیشتر باشد احتمال این‌که علاقه کم‌تری به شرکت در بحث‌ها ایجاد شود وجود دارد، لذا پیشنهاد شده که حداکثر اعضاء از ۱۲ نفر تجاوز نکند [۱۲، ۱۰]. Sidorov معتقد است موفقیت جلسات بستگی به تداوم حداقل ۲ ساله، نظم و مشارکت حداقل ۵۰ درصد دستیاران در جلسات دارد [۱۳]. ایجاد محیط دوستانه، نظم در جلسات، بازه‌های زمانی برگزاری جلسات و طول مدت جلسه از مسائل مهم دیگری است که تداوم و اثربخشی جلسات را تضمین می‌کند [۱۴، ۱۰-۹، ۷].

در پژوهش توصیفی مقطعی Behnamfar و همکارش در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، ۱۲۰ نفر از دستیاران و دانشجویان پزشکی بخش‌های بالینی ماژور (داخلی، زنان و اطفال) به صورت سرشماری در مطالعه شرکت نمودند. دستیاران، کارورزان و کارآموزان بخش داخلی رضایت بیشتری از جلسات ژورنال کلاب نسبت به دانشجویان سایر بخش‌ها داشتند. با توجه به رضایت پایین‌تر کارورزان نسبت به دستیاران از جلسات ژورنال کلاب باید به دنبال راه‌کاری برای افزایش میزان مشارکت، رضایت و یادگیری این گروه بود. هر جلسه ژورنال کلاب در صورت مدیریت صحیح و به شرط با اهمیت قلمداد شدن، می‌تواند بستری برای خلق ایده‌های جدید و نوآورانه باشد [۱].

تقریبی ۲۰۰ نفر در تکمیل کردن پرسش‌نامه همکاری داشتند (۷۸/۵ درصد مشارکت).

ابزار مورد استفاده در این مطالعه شامل دو بخش بود. بخش اول در مورد اطلاعات دموگرافیک دانشجویان مثل جنسیت، مقطع تحصیلی و بخش محل خدمت بود. بخش دوم پرسش‌نامه محقق‌ساخته‌ای است که با هدف تعیین میزان رضایت دانشجویان دانشکده پزشکی رفسنجان از جلسات ژورنال کلاب تدوین شد. جهت طراحی سؤالات این پرسش‌نامه از مطالعات مشابهی که در این زمینه انجام شده بودند [۱] و نظرات اساتید فعال در این زمینه، استفاده کردیم. این پرسش‌نامه شامل ۱۸ سؤال است که بر اساس مقیاس لیکرت پنج‌گزینه‌ای به صورت کاملاً موافقم (نمره ۵)، موافقم (نمره ۴)، تا حدودی موافقم (نمره ۳)، مخالفم (نمره ۲) و کاملاً مخالفم (نمره ۱) نمره‌دهی شد. مجموع نمرات سؤالات نشان دهنده میزان رضایت دانشجو از جلسات ژورنال کلاب است و نمره بالاتر نشان دهنده میزان رضایت بیشتر فرد از جلسات ژورنال است. حداقل و حداکثر نمره رضایت از جلسات ۱۸ و ۹۰ بود، که فاصله بین حداقل و حداکثر نمره به سه قسمت مساوی تقسیم و وضعیت رضایت افراد بر اساس نمرات ۱۸ تا ۴۱ نامطلوب، از ۴۲ تا ۶۵ نسبتاً مطلوب و از ۶۶ تا ۹۰ مطلوب در نظر گرفته شد.

ابتدا میزان روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه، با استفاده از نظرات ۱۰ نفر از افراد خبره و اساتید رشته‌های پزشکی (۷ نفر)، اپیدمیولوژی (۲ نفر) و آمار زیستی (۱ نفر) مورد بررسی قرار گرفت. بدین صورت که افراد خبره در مورد ضروری بودن،

نتایج مطالعات انجام شده حاکی از نقش به سزای نظرات دانشجویان در تغییر و تحول کیفیت برنامه‌های آموزشی است [۱۶-۱۵]، در نتیجه پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان رضایت دانشجویان پزشکی در مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از فعالیت آموزشی ژورنال کلاب انجام شد.

مواد و روش‌ها

نوع مطالعه توصیفی-مقطعی بود و تمامی دستیاران، کارورزان و کارآموزان دانشکده پزشکی رفسنجان که طی سال ۱۴۰۰ در جلسات ژورنال کلاب شرکت کرده‌اند، به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند.

اشتغال به تحصیل در رشته پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان معیار ورود به مطالعه و عدم همکاری لازم یا ناقص بودن پرسش‌نامه‌ها از جمله معیارهای خروج افراد از مطالعه بوده است.

این مطالعه با کد اخلاق IR.RUMS.REC.1397.252 در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان به ثبت رسیده است. لازم به ذکر است که به دلیل شیوع اپیدمی کووید-۱۹، برخی از این جلسات به صورت آنلاین برگزار می‌شده‌اند، به همین دلیل پرسش‌نامه‌ها نیز به صورت اینترنتی و از طریق سامانه پرس لاین به آدرس الکترونیکی <https://porsline.ir> در اختیار تمامی دانشجویان رشته پزشکی از طریق گروه‌های کلاسی دانشکده (مورد استفاده در کلاس‌های آموزش مجازی) در مقاطع کارآموزی (Stager)، کارورز (Intern) و دستیاری (Resident) قرار داده شد که تعداد ۱۵۷ دانشجو از تعداد

مرتبط بودن و واضح بودن هر سؤال نظر دادند و در نهایت شاخص روایی محتوایی پرسش‌نامه برای هر سؤال محاسبه شد که این شاخص در محدوده ۰/۷۱ تا ۱ قرار گرفت. میزان پایایی پرسش‌نامه نیز با استفاده از آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۳ محاسبه گردید.

اطلاعات مورد نظر جمع‌آوری و وارد نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۸ شد. داده‌های کیفی به صورت تعداد و درصد و داده‌های کمی به صورت میانگین و انحراف معیار گزارش شدند. فرض نرمال بودن توزیع متغیرهای کمی با استفاده از آزمون ناپارامتریک Kolmogorov-Smirnov و فرض برابری واریانس گروه‌ها نیز با استفاده از آزمون Levene بررسی شد. سپس با توجه به برقرار بودن این دو فرض ($P > 0/05$)، با استفاده از آزمون‌های t مستقل و آنالیز واریانس یک‌طرفه، میانگین نمره رضایت در سطوح مختلف متغیرهای کیفی مورد مقایسه قرار گرفت. سطح معنی‌داری در آزمون‌ها برابر با ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج

در این پژوهش از تعداد ۱۵۷ نفر شرکت کننده، ۶۱ نفر (۳۸/۸ درصد) از شرکت کنندگان مرد و ۹۶ نفر (۶۱/۲ درصد) زن بودند. به ترتیب ۲۹ (۱۸/۵ درصد)، ۴۵ (۲۸/۶ درصد) و ۸۳ (۵۲/۹ درصد) از پرسش‌نامه‌ها توسط دانشجویان گروه اطفال، جراحی و داخلی تکمیل شد. تعداد ۸۳ نفر (۵۲/۹ درصد) کارآموز، ۷۱ نفر (۴۵/۲ درصد) کارورز و ۳ نفر (۱/۹ درصد) دستیار در این مطالعه شرکت کردند.

میانگین نمره رضایت از جلسات در دانشجویان مرد کمی بیش‌تر از دانشجویان زن بود، ولی این اختلاف از لحاظ آماری معنی‌دار نشد ($p = 0/587$). همچنین، این میانگین در دانشجویانی که موافق برگزاری جلسات به صورت غیرحضوری در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ بوده‌اند به‌طور معنی‌داری بیش از دیگر افراد بود ($p = 0/027$). اطلاعات بیش‌تر در این مورد، در جدول ۱ گزارش شده است.

طبق نتایج گزارش شده در جدول ۲، بیش‌ترین نمره رضایت از جلسات ژورنال کلاب برحسب گرداننده جلسات با میانگین و انحراف معیار $12/28 \pm 60/59$ مربوط به گروه کارورز بوده است که به عبارتی در سطح نسبتاً مطلوبی قرار داشت، چرا که ۵۹ نفر از دانشجویان، کارورزها را گرداننده اصلی می‌دانستند. اما تفاوت میانگین رضایت از جلسات برحسب گرداننده معنادار نبود ($p = 0/139$). نمره رضایت دانشجویان برحسب مقطع تحصیلی (کارآموز، کارورز و دستیار) در سطح نسبتاً مطلوب بود. اما تفاوت از این نظر نیز معنی‌دار نبود ($p = 0/718$). هرچند میزان رضایت از جلسات ژورنال کلاب در سه بخش اطفال، جراحی و داخلی در سطح نسبتاً مطلوبی قرار داشت، ولی اختلاف معناداری بین دانشجویان این سه بخش، از لحاظ میانگین نمره رضایت مشاهده نشد ($p = 0/542$).

۱۱۸ نفر با میانگین و انحراف معیار نمره رضایت $61/18 \pm 11/62$ اظهار داشتند که جلسات به‌طور منظم برگزار می‌گردد و ۳۹ نفر بقیه با میانگین و انحراف معیار نمره رضایت $10/31 \pm 52/41$ اظهار داشتند که جلسات به‌طور منظم

به‌روز و جدید بودن آن و زمان اختصاص یافته به جلسات و کم‌ترین میزان رضایت از میزان مشارکت‌دهی دانشجویان در جلسه می‌باشد. هم‌چنین، در جدول ۴ نیز نظرات شرکت‌کنندگان در پژوهش نسبت به برگزاری جلسات ژورنال کلاب برای هر سؤال به تفکیک جنسیت گزارش شده است.

برگزار نمی‌گردد که اختلاف آماری معناداری بین این دو گروه، از لحاظ میانگین نمره رضایت وجود داشت ($P < 0/001$). نظرات شرکت‌کنندگان در پژوهش نسبت به برگزاری جلسات ژورنال کلاب به تفکیک سؤالات، مورد بررسی قرار گرفت و در جدول ۳ گزارش شده است. بر اساس این جدول، بیش‌ترین رضایت دانشجویان از کیفیت مقالات ارائه شده در جلسات و

جدول ۱- مقایسه میانگین نمره رضایت دانشجویان رشته پزشکی رفسنجان برحسب جنسیت و نوع برگزاری جلسات ژورنال کلاب در سال ۱۴۰۰

متغیر	سطوح متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مقدار p
جنسیت	مرد	۶۱	۵۹/۶۵	۱۲/۰۳	۰/۵۸۷
	زن	۹۶	۵۸/۵۹	۱۱/۸۶	
نوع برگزاری جلسات	حضور	۷۹	۵۶/۹۲	۱۱/۶۶	۰/۰۲۷
	غیر حضور	۷۸	۶۱/۱۱	۱۱/۸۴	

آزمون t مستقل، $p < 0/05$ اختلاف معنی‌دار

جدول ۲- مقایسه میانگین نمره رضایت دانشجویان رشته پزشکی رفسنجان برحسب گرداننده جلسه، بخش و مقطع تحصیلی در جلسات ژورنال کلاب در سال ۱۴۰۰

متغیر	سطوح متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مقدار p
گرداننده جلسه	استاد	۳۱	۵۵/۳۸	۱۰/۰۲	۰/۱۳۸
	کارورز	۵۹	۶۰/۵۹	۱۲/۲۸	
	دستیار	۶۷	۵۹/۲۸	۱۲/۱۷	
بخش محل خدمت	اطفال	۲۹	۵۶/۸۹	۹/۶۲	۰/۵۴۲
	جراحی	۴۵	۵۹/۹۷	۱۴/۷۰	
مقطع تحصیلی	داخلی	۸۳	۵۹/۲۱	۱۰/۹۴	۰/۷۱۸
	کارآموز	۸۳	۵۸/۳۰	۱۱/۳۷	
	کارورز	۷۱	۵۹/۷۳	۱۲/۷۲	
	دستیار	۳	۶۱/۳۳	۶/۰۲	

آنالیز واریانس یک‌طرفه، $p < 0/05$ اختلاف معنی‌دار

جدول ۳- توزیع فراوانی نظرات شرکت‌کنندگان نسبت به برگزاری جلسات ژورنال کلاب رشته پزشکی رفسنجان در سال ۱۴۰۰ به تفکیک سؤالات (n=157)

سؤالات	کاملاً مخالف تعداد (درصد)	مخالف تعداد (درصد)	تا حدودی موافق تعداد (درصد)	موافق تعداد (درصد)	کاملاً موافق تعداد (درصد)
اطلاع‌رسانی در مورد موضوع، قبل از جلسه	۹ (۵/۷)	۱۱ (۷)	۳۰ (۱۹/۱)	۶۵ (۴۱/۴)	۴۲ (۲۶/۸)
اطلاع‌رسانی در مورد اهداف، قبل از جلسه	۱۶ (۱۰/۲)	۲۴ (۱۵/۳)	۴۰ (۲۵/۵)	۵۰ (۳۱/۸)	۲۷ (۱۷/۲)
توضیحات تکمیلی اهداف در ابتدای جلسه	۱۱ (۷)	۳۳ (۲۱)	۵۱ (۳۲/۵)	۴۴ (۲۸)	۱۸ (۱۱/۵)
معرفی مقالات قبل از جلسات	۲۳ (۱۴/۶)	۳۰ (۱۹/۱)	۳۲ (۲۰/۴)	۴۶ (۲۹/۳)	۲۶ (۱۶/۶)
کیفیت مقالات ارائه شده در جلسات و جدید بودن	۳ (۱/۹)	۴ (۲/۵)	۴۳ (۲۷/۴)	۸۴ (۵۳/۵)	۲۳ (۱۴/۶)
تنوع مقالات ارائه شده در جلسات	۵ (۳/۲)	۱۲ (۷/۶)	۵۲ (۳۳/۱)	۶۸ (۴۳/۳)	۲۰ (۱۲/۷)
مطالب ارائه شده به تناسب سطح علمی دوره آموزشی	۱۷ (۱۰/۸)	۴۰ (۲۵/۵)	۴۹ (۳۱/۲)	۳۷ (۲۳/۶)	۱۴ (۸/۹)
زمان برگزاری جلسات	۱۶ (۱۰/۲)	۲۸ (۱۷/۸)	۴۱ (۲۶/۱)	۵۶ (۳۵/۷)	۱۶ (۱۰/۲)
زمان اختصاص یافته به جلسات	۲ (۱/۳)	۱۵ (۹/۶)	۳۹ (۲۴/۸)	۸۲ (۵۲/۲)	۱۹ (۱۲/۱)
مکان برگزاری جلسات	۸ (۵/۱)	۱۷ (۱۰/۸)	۵۷ (۳۶/۳)	۶۵ (۴۱/۴)	۱۰ (۶/۴)
نظم و انضباط کافی در حین برگزاری جلسات	۴ (۲/۵)	۱۷ (۱۰/۸)	۳۵ (۲۲/۳)	۷۶ (۴۸/۴)	۲۵ (۱۵/۹)
ارائه منظم نتایج در جلسات	۱۲ (۷/۶)	۳۷ (۲۳/۶)	۴۷ (۲۹/۹)	۵۴ (۳۴/۴)	۷ (۴/۵)
مناسب بودن تعداد شرکت‌کنندگان	۰ (۰)	۱۱ (۷)	۵۸ (۳۶/۹)	۷۵ (۴۷/۸)	۱۳ (۸/۳)
میزان مشارکت‌دهی دانشجویان در جلسه	۳۶ (۲۲/۹)	۵۷ (۳۶/۳)	۳۳ (۲۱)	۲۴ (۱۵/۳)	۷ (۴/۵)
میزان مشارکت اساتید در بحث	۵ (۳/۲)	۲۴ (۱۵/۳)	۵۵ (۳۵)	۵۶ (۳۵/۷)	۱۷ (۱۰/۸)
تأثیر در clinical approach	۱۰ (۶/۴)	۳۳ (۲۱)	۵۷ (۳۶/۳)	۴۵ (۲۸/۷)	۱۲ (۷/۶)
تأثیر در ارزیابی نقادانه مقالات	۱۰ (۶/۴)	۲۷ (۱۷/۲)	۶۵ (۴۱/۴)	۴۳ (۲۷/۴)	۱۲ (۷/۶)
نقش جلسات در آموزش آمار زیستی و اصول اپیدمیولوژی	۱۲ (۷/۶)	۴۳ (۲۷/۴)	۴۸ (۳۰/۶)	۴۷ (۲۹/۹)	۷ (۴/۵)

جدول ۴- توزیع فراوانی نظرات شرکت کنندگان نسبت به جلسات ژورنال کلاب رشته پزشکی رفسنجان در سال ۱۴۰۰ به تفکیک جنسیت (n=157)

سوالات	جنسیت	کاملاً مخالف تعداد (درصد)	مخالف تعداد (درصد)	تا حدودی موافق تعداد (درصد)	موافق تعداد (درصد)	کاملاً موافق تعداد (درصد)
اطلاع رسانی در مورد موضوع، قبل از جلسه	مرد	۵ (۸/۲)	۲ (۳/۳)	۱۰ (۱۶/۴)	۲۸ (۴۵/۹)	۱۶ (۲۶/۲)
اطلاع رسانی در مورد اهداف، قبل از جلسه	زن	۴ (۴/۲)	۹ (۹/۴)	۲۰ (۲۰/۸)	۳۷ (۳۸/۵)	۲۶ (۲۷/۱)
توضیحات تکمیلی اهداف در ابتدای جلسه	مرد	۷ (۱۱/۵)	۱۰ (۱۶/۴)	۱۲ (۱۹/۷)	۲۱ (۳۴/۴)	۱۱ (۱۸)
معرفی مقالات قبل از جلسات	زن	۹ (۹/۴)	۱۴ (۱۴/۶)	۲۸ (۲۹/۲)	۲۹ (۳۰/۲)	۱۶ (۱۶/۷)
کیفیت مقالات ارائه شده در جلسات و جدید بودن	مرد	۴ (۶/۶)	۹ (۱۴/۸)	۲۱ (۳۴/۴)	۲۰ (۳۲/۸)	۷ (۱۱/۵)
تنوع مقالات ارائه شده در جلسات	زن	۷ (۷/۳)	۲۴ (۲۵)	۳۰ (۳۱/۳)	۲۴ (۲۵)	۱۱ (۱۱/۵)
مطالب ارائه شده به تناسب سطح علمی دوره آموزشی	مرد	۱۰ (۱۶/۴)	۸ (۱۳/۱)	۱۵ (۲۴/۶)	۱۹ (۳۱/۱)	۹ (۱۴/۸)
زمان برگزاری جلسات	زن	۱۳ (۱۳/۵)	۲۲ (۲۲/۹)	۱۷ (۱۷/۷)	۲۷ (۲۸/۱)	۱۷ (۱۷/۷)
زمان اختصاص یافته به جلسات	مرد	۱ (۱/۶)	۳ (۴/۹)	۱۵ (۲۴/۶)	۳۲ (۵۲/۵)	۱۰ (۱۶/۴)
مکان برگزاری جلسات	زن	۲ (۲/۱)	۱ (۱/۰)	۲۸ (۲۹/۲)	۵۲ (۵۴/۲)	۱۳ (۱۳/۵)
نظم و انضباط کافی در حین برگزاری جلسات	مرد	۲ (۳/۳)	۷ (۱۱/۵)	۱۷ (۲۷/۹)	۲۹ (۴۷/۵)	۶ (۹/۸)
ارائه منظم نتایج در جلسات	زن	۳ (۳/۱)	۵ (۵/۲)	۳۵ (۳۶/۵)	۳۹ (۴۰/۶)	۱۴ (۱۴/۶)
تعداد شرکت کنندگان	مرد	۶ (۹/۸)	۱۴ (۲۳)	۱۸ (۲۹/۵)	۱۷ (۲۷/۹)	۶ (۹/۸)
میزان مشارکت دهی دانشجویان در جلسه	زن	۱۱ (۱۱/۵)	۲۶ (۲۷/۱)	۳۱ (۳۲/۳)	۲۰ (۲۰/۸)	۸ (۸/۳)
میزان مشارکت اساتید در بحث	مرد	۶ (۹/۸)	۷ (۱۱/۵)	۲۱ (۳۴/۴)	۲۱ (۳۴/۴)	۶ (۹/۸)
تأثیر در clinical approach	زن	۱۰ (۱۰/۴)	۲۱ (۲۱/۹)	۲۰ (۲۰/۸)	۳۵ (۳۶/۵)	۱۰ (۱۰/۴)
تأثیر در ارزیابی نقادانه مقالات	مرد	۲ (۳/۳)	۵ (۸/۲)	۱۵ (۲۴/۶)	۳۰ (۴۹/۲)	۹ (۱۴/۸)
	زن	۵ (۸/۲)	۴ (۶/۶)	۱۹ (۳۱/۱)	۲۹ (۴۷/۵)	۴ (۶/۶)
	مرد	۳ (۳/۱)	۱۳ (۱۳/۵)	۳۸ (۳۹/۶)	۳۶ (۳۷/۵)	۶ (۶/۳)
	زن	۲ (۳/۳)	۴ (۶/۶)	۱۲ (۱۹/۷)	۳۶ (۵۹)	۷ (۱۱/۵)
	مرد	۲ (۲/۱)	۱۳ (۱۳/۵)	۲۳ (۲۴)	۴۰ (۴۱/۷)	۱۸ (۱۸/۸)
	زن	۷ (۱۱/۵)	۱۱ (۱۸)	۲۰ (۳۲/۸)	۲۱ (۳۴/۴)	۲ (۳/۳)
	مرد	۵ (۵/۲)	۲۶ (۲۷/۱)	۲۷ (۲۸/۱)	۳۳ (۳۴/۴)	۵ (۵/۲)
	زن	۰ (۰)	۴ (۶/۶)	۲۰ (۳۲/۸)	۳۰ (۴۹/۲)	۷ (۱۱/۵)
	مرد	۰ (۰)	۷ (۷/۳)	۳۸ (۳۹/۶)	۴۵ (۴۶/۹)	۶ (۶/۳)
	زن	۹ (۱۴/۸)	۲۳ (۳۷/۷)	۱۸ (۲۹/۵)	۸ (۱۳/۱)	۳ (۴/۹)
	مرد	۲۷ (۲۸/۱)	۳۴ (۳۵/۴)	۱۵ (۱۵/۶)	۱۶ (۱۶/۷)	۴ (۴/۲)
	زن	۲ (۳/۳)	۸ (۱۳/۱)	۲۲ (۳۶/۱)	۲۴ (۳۹/۳)	۵ (۸/۲)
	مرد	۳ (۳/۱)	۱۶ (۱۶/۷)	۳۳ (۳۴/۴)	۳۲ (۳۳/۳)	۱۲ (۱۲/۵)
	زن	۳ (۴/۹)	۱۴ (۲۳)	۱۷ (۲۷/۹)	۲۲ (۳۶/۱)	۵ (۸/۲)
	مرد	۷ (۷/۳)	۱۹ (۱۹/۸)	۴۰ (۴۱/۷)	۲۳ (۲۴)	۷ (۷/۳)
	زن	۴ (۶/۶)	۷ (۱۱/۵)	۲۸ (۴۵/۹)	۱۷ (۲۷/۹)	۵ (۸/۲)
	مرد	۶ (۶/۳)	۲۰ (۲۰/۸)	۳۷ (۳۸/۵)	۲۶ (۲۷/۱)	۷ (۷/۳)
	زن	۷ (۱۱/۵)	۱۷ (۲۷/۹)	۱۳ (۲۱/۳)	۲۲ (۳۶/۱)	۲ (۳/۳)

نقش جلسات در آموزش				آمار زیستی و اصول		اپیدمیولوژی	
زن				زن		زن	
۵ (۵/۲)				۵ (۵/۲)		۵ (۵/۲)	
۲۵ (۲۶)				۲۶ (۲۷/۱)		۲۵ (۲۶)	
۳۵ (۳۶/۵)				۳۵ (۳۶/۵)		۳۵ (۳۶/۵)	
بحث							
با مطالعه Behnamfar و همکارش [۱] و هم‌چنین مطالعه				این پژوهش به منظور تعیین میزان رضایت دانشجویان			
Khadem-Rezaiyan و همکاران [۱۸]، مطابقت نداشت. یکی				دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از برگزاری جلسات ژورنال			
از دلایل این اختلاف، تفاوت در نوع بخش‌های بررسی شده در				کلاب دانشکده پزشکی انجام شد. بیش‌ترین میزان رضایت			
این مطالعات و هم‌چنین تعداد کم‌تر دستیاران شرکت کننده				دانشجویان از جلسات در گروه جراحی، با میانگین و انحراف			
در مطالعه حاضر، تفاوت در شیوه برگزاری جلسات در بخش				معیار نمره $14/70 \pm 59/97$ در سطح مطلوب بود و میزان			
های مختلف و کیفیت مقالات ارائه شده در بخش‌های مختلف				رضایت بین دانشجویان در بخش‌های مختلف از لحاظ آماری			
نیز می‌تواند از دلایل این اختلاف باشد. پس می‌توان نتیجه				مشابه بود. در مطالعه Zare و همکاران در یزد ۱۱۷ نفر از			
گرفت نبود دستیار در بخش جراحی دانشگاه رفسنجان و ارائه				دانشجویان در سه دوره دستیار، کارورز و کارآموز (هر کدام			
مقالات توسط کارورز، علت رضایت بالاتر دانشجویان این بخش				۳۹ نفر) و در سه بخش داخلی، اطفال و زنان شرکت داشتند،			
که عمدتاً کارآموز بودند، باشد.				اختلاف میزان رضایت بین سه بخش مذکور معنی‌دار بود و در			
دلیل تفاوت نتایج مطالعه حاضر با مطالعه Zare و همکاران				بخش زنان میزان رضایت از گزارش‌های صبحگاهی در سطح			
[۱۷] نیز به علت نوع جلسات (گزارش صبحگاهی و ژورنال				عالی (۴۸ درصد) قرار داشت [۱۷]. در مطالعه Behnamfar و			
کلاب) می‌باشد. هرچند نوع برگزاری جلسات در این مطالعه و				همکارش نیز که در یزد بر روی ۱۲۰ نفر از دانشجویان رشته			
دیگر مطالعات نیز می‌تواند دیگر عامل تفاوت در نتایج باشد				پزشکی انجام شد، میانگین رضایت دستیاران (۳۲ نفر)،			
چرا که تقریباً اکثر مطالعات قبلی به صورت کاملاً حضوری				کارورزان (۴۹) و کارآموزان (۳۹) بخش داخلی در مقایسه با			
برگزار شده‌اند ولی مطالعه حاضر به دلیل این‌که در زمان همه				سایر بخش‌ها، بیش‌تر بود [۱]. Khadem-Rezaiyan و			
گیری کووید-۱۹ انجام گرفته است اکثر جلسات به صورت				همکاران در دانشگاه علوم پزشکی مشهد نشان دادند			
غیرحضوری برگزار شده‌اند که این می‌تواند از جهاتی باعث				بیش‌ترین امتیاز در مورد کیفیت برگزاری ژورنال کلاب از			
رضایت و از جهاتی هم باعث عدم رضایت شرکت‌کنندگان در				منظر اعضاء هیأت علمی مربوط به گروه پزشکی هسته‌ای و از			
جلسات شود.				منظر دستیاران مربوط به گروه طب کار است [۱۸].			
در مطالعه حاضر، نمره رضایت دانشجویان در هر سه مقطع				نتایج مطالعه حاضر در زمینه میزان رضایت‌مندی			
کارورز، کارآموز و دستیار در سطح نسبتاً مطلوب بود. گرچه				دانشجویان از جلسات ژورنال کلاب از نظر بخش محل خدمت			

مدل ارائه ژورنال کلاب در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ترکیبی از مدل Inui، مدل جورابچی بر اساس problem base و مدل Hartlaub می‌باشد. به این صورت که دستیار با یکی از اساتید در رابطه با موضوع قابل ارائه به اجماع رسیده و موضوع را قبل از برگزاری به شرکت کنندگان اعلام می‌نمایند. در حین جلسه حضار نظرات خود را در رابطه با اعتبار علمی و ارزش پیاده‌سازی در بالین را ارائه نموده و در حین بررسی آموزش نحوه ارائه مقالات، مهارت ارزیابی مقاله و روش‌های آماری نیز ارائه می‌گردد. تأکید اساتید نیز به استفاده از مقالات به‌روز و جدید می‌باشد. روش ارائه ژورنال کلاب در دانشگاه علوم پزشکی یزد به صورت جلسات ژورنال کلاب در گروه‌های مورد ارزیابی، به طور معمول به صورت هفتگی و در روزهای مشخصی از هفته برگزار می‌گردد. اداره جلسات در هر سه گروه به صورت مشترک توسط اساتید و دستیاران است. به این ترتیب که اساتید از طریق هدایت جلسات و طرح سؤالات و ارائه توضیحات تکمیلی، فعالیت اجرایی دستیاران را هدایت و تکمیل می‌نمایند. هم‌چنین جمع‌بندی نهایی مباحث، توسط اساتید انجام می‌شود. بر اساس اطلاعات کسب شده از برگزارکنندگان جلسات، تأکید اساتید به استفاده از مقالاتی است که در طی یک سال اخیر به چاپ رسیده باشد. بر اساس یافته‌های این پژوهش، دستیاران نقش اصلی در اداره جلسات را بر عهده داشتند [۱]. با توجه به روش مشابه جلسات در این دانشگاه نتایج نسبتاً مشابهی نیز در نظرسنجی مشاهده شد. در مطالعه Shakurnia و همکارش در دانشگاه جندی شاپور اهواز میزان رضایت دانشجویان از یک روش آموزشی

بین مقاطع معنی‌دار نبود. در مطالعه Sharifi و همکاران در یاسوج که بر روی کیفیت و کمیت آموزش بالینی انجام شد، کارآموزان بخش زنان و زایمان، جراحی و بخش‌های داخلی به طور معنی‌داری بیش‌تر از کارورزان اعلام ناراضیتی کردند [۱۹]. در مطالعه Zare و همکاران، کارورزان با اکثریت امتیاز (۳۸/۵ درصد) گزارشات صبحگاهی را در سطح عالی ارزیابی کردند هرچند اختلاف معنی‌داری بین مقاطع مشاهده نشد [۱۷]. تفاوت نتایج این دو مطالعه با مطالعه حاضر می‌تواند به علت تفاوت در نوع جلسات آموزشی، تفاوت در تعداد شرکت کنندگان هر مقطع در جلسات باشد و به همین علت نیز تفاوت نتایج حاصله منطقی به نظر می‌رسد. در مطالعه Khadem- Rezaiyan و همکاران میانگین امتیاز داده شده به جلسات توسط دستیاران و اعضاء هیأت علمی در اغلب گروه‌ها تفاوت معنی‌داری نداشت. با این حال در گروه‌های ارتوپدی، گوش و حلق و بینی، اطفال، پاتولوژی، پوست و بی‌هوشی امتیاز داده شده به ژورنال کلاب توسط دستیاران به طور معنی‌داری کم‌تر از اعضای هیأت علمی بود [۱۸]. تفاوت نتایج این مطالعه با مطالعه حاضر، به علت تفاوت در تعداد دستیاران و هم‌چنین تفاوت در نوع مقاطع شرکت‌کننده در جلسات و هم‌چنین تفاوت در نوع بخش‌های مورد بررسی می‌باشد. در مطالعه Behnamfar و همکارش [۱] نیز مانند مطالعه حاضر، رضایت دستیاران بالاتر بود که این می‌تواند به علت سطح علمی بالای مقالات ارائه شده در جلسات و حضور بیش‌تر دستیاران در برگزاری و ارائه مقالات باشد.

بیمار محور در بخش کودکان بیمارستان گلستان بررسی شد. دانشجویان ورودی سه دوره متوالی بخش کودکان (۱۴۷ نفر) جامعه آماری مورد بررسی بودند. ۱۳۵ نفر (۹۱/۸ درصد) از روش جدید و ۱۲ نفر (۸/۲ درصد) از روش فعلی اعلام رضایت نمودند [۲۰]. بدین ترتیب استفاده از روش‌های کمک آموزشی به مانند ژورنال کلاب در مطالعه حاضر می‌تواند رضایت دانشجویان را در پی داشته باشد. با توجه به مطالعه Shariat Moharari و همکاران، هیچ مدل ایده‌آلی برای ژورنال کلاب وجود ندارد و نحوه اداره هر ژورنال کلاب بر اساس اهداف آن و نحوه در دسترس بودن منابع متفاوت می‌باشد [۱۰]. لذا استفاده از یک مدل خاص به تنهایی نمی‌تواند موفقیت بالایی را به همراه داشته باشد و به همین علت نیز در رفسنجان از ترکیبی از چند مدل ارائه ژورنال کلاب استفاده شده است. با توجه به همه‌گیری کرونا ۷۹ نفر با میانگین و انحراف معیار نمره رضایت $11/66 \pm 56/92$ و ۷۸ نفر با میانگین و انحراف معیار نمره رضایت $11/84 \pm 61/11$ از ۹۰ که به عبارتی در سطح نسبتاً مطلوب بود، به ترتیب برگزاری جلسات به صورت حضوری و غیر حضوری را ارجح دانستند که اختلاف میانگین نمره رضایت در این دو گروه معنی‌دار بود. در مطالعه Mohammadshahi و همکاران بر روی ۱۱۴ نفر از دانشجویان رشته تغذیه، در ابتدای هر ترم ۶ الی ۷ جلسه به صورت حضوری و سپس جلسه‌های غیر حضوری با مدیریت استاد برگزار شد. بر اساس نتایج به دست آمده میانگین امتیاز فراگیران، در آموزش غیرحضوری مبتنی بر وبلاگ، در سطح باور و عملکرد، به طور معنی‌داری بالاتر از آموزش حضوری بود.

ولی در سطح دانش، تفاوت معنی‌داری بین آموزش حضوری و غیرحضوری وجود نداشت [۲۱]. لذا استفاده از روش الکترونیک و غیرحضوری می‌تواند در ارتقاء سطح آموزش مؤثر باشد. البته راحتی دانشجویان در روش غیرحضوری نیز یکی از علل استقبال آنان می‌باشد. در مطالعه Pakseresht و همکاران بر روی ۹۳ دانشجوی آموزش مجازی دانشگاه گیلان و نیز ۱۳۰ دانشجوی غیر مجازی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، نتایج مطالعه نشان داد که در مجموع سطح دانش دانشجویان در هر دو گروه در مورد آموزش مجازی پایین و نگرش آن‌ها مثبت است [۲۲]. بنابراین می‌توان گفت علی‌رغم رضایت دانشجویان از جلسات غیرحضوری احتمال دارد آموزش در سطح پایین‌تری اتفاق بی‌افتد و هم‌چنین ارزیابی و حفظ مشارکت شرکت کنندگان یکی دیگر از چالش‌های روش‌های آنلاین است که پیشنهاد می‌شود این مهم در مطالعه‌ای دیگر به طور جامع مورد ارزیابی قرار بگیرد.

یکی از محدودیت‌های مطالعه حاضر عدم همکاری کامل دستیاران در تکمیل پرسش‌نامه بود که تأثیر این امر به وضوح در حین مقایسه این مطالعه با سایر مطالعات مشابه به چشم می‌خورد. هم‌چنین محدودیت دیگر این مطالعه این است که دانشجویان در پایان ترم و فقط یکبار این پرسش‌نامه را تکمیل کرده‌اند که پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی به گونه‌ای طراحی شوند که میزان رضایت دانشجویان در تک‌تک جلسات یک ترم بررسی شود (یعنی پس از هر جلسه، فرد پرسش‌نامه میزان رضایت را تکمیل نماید) و علاوه بر بررسی میزان رضایت

منظم برگزاری جلسات از نکات مثبت این جلسات در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان است. توصیه می‌شود جلسات اختصاصی برای کاروزان و کاراموزان برگزار گردد و سطح علمی مطالب به تناسب هر مقطع با مشارکت دانشجویان انتخاب گردد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از دانشجویانی که در تکمیل پرسش‌نامه‌ها همکاری کردند و هم‌چنین از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان که حمایت مالی از این مطالعه داشتند، تقدیر و تشکر می‌شود.

دانشجویان، میزان اثربخشی جلسات هم به گونه‌ای مورد ارزیابی قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

دانشجویان به طور نسبی از جلسات ژورنال کلاب رضایت داشتند. بیش‌ترین میزان رضایت دانشجویان از مکان، زمان، تعداد شرکت‌کنندگان، نظم جلسات و سطح مقالات و بیش‌ترین نارضایتی از میزان مشارکت‌دهی دانشجویان در مباحث خصوصاً در مقطع کارآموزی بود. ثبات محل تشکیل جلسات، عدم تغییر مکان و زمان تشکیل جلسات، فواصل

References

- [1] Behnamfar R, Mostaghaci M. Residents and medical students' satisfaction with journal club meetings at Shahid Sadoughi University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education* 2016; 43(16): 379-87. [Farsi]
- [2] Nadi F, Nadi E, Ahmadinia H. The Status of Implementing Medical student's Clinical Training Programs in different departments at Shahid Beheshti Hospital of Hamadan University of Medical Sciences. *DSME* 2020; 6(2): 63-74. [Farsi]
- [3] Shrivastava SR, Shrivastava PS. Promoting the Conduct of Medical Education Journal Clubs in Teaching Medical Institutions. *Avicenna Journal of Medicine* 2021; 11(3): 156-59.
- [4] Eusuf D, Shelton C. Establishing and sustaining an effective journal club. *BJA education* 2022; 22(2): 40-2.
- [5] Gottlieb M, King A, Byyny R, Parsons M, Bailitz J. Journal Club in residency education: an evidence-based guide to best practices from the Council of

- emergency medicine residency directors. *West J Emerg Med* 2018; 19(4): 746-55.
- [6] Hendrickson CD. Teaching Critical Appraisal Through the Lens of Study Design in Journal Club. *Journal of the Endocrine Society* 2021; 5(8): 1-4.
- [7] Ilic D, de Voogt A, Oldroyd J. The use of journal clubs to teach evidence-based medicine to health professionals: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Evidence-Based Medicine* 2020; 13(1): 42-56.
- [8] Mark I, Sonbol M, Abbasian C. Running a journal club in 2020: reflections and challenges. *BJPsych bulletin* 2021; 45(6): 339-42.
- [9] Lucia VC, Swanberg SM. Utilizing journal club to facilitate critical thinking in pre-clinical medical students *Int J Med Educ* 2018; 9: 7-8.
- [10] Shariat Moharari R, Asle -soleimani H. How to manage a journal club? *J Urmia Univ Med Sci* 2008; 19(3) :257-64.
- [11] Mark I, Sonbol M, Abbasian C. Running a journal club in 2020: Reflections and challenges. *BJPsych Bulletin* 2021; 45(6): 339-342.
- [12] Van Diggele C, Burgess A, Mellis C. Journal clubs in health professional practice. *Clin Teach* 2019; 16(1): 13-8.
- [13] Sidorov J. How are internal medicine residency journal clubs organized, and what makes them successful?. *Arch Intern Med* 1995; 155(11): 1193-7.
- [14] Berman D, Braig Z, Simms B, Anderson T, Dougherty K, Marcinkowski K, et al. Efficacy of Medical Student Surgery Journal Club. *J Surg Educ* 2019; 76(1): 83-8.
- [15] Iranmanesh F, Moghaddam AH, Shafa MA. Evaluation of the Quality of Teaching in Neurology Ward, Kerman University of Medical Sciences, Iran, from the Point of View of Medical Students. *Strides Dev Med Educ* 2013; 10(2): 281-7.
- [16] Cetnar AJ. Model for implementation of a modern journal club in medical physics residency programs. *Journal of Applied Clinical Medical Physics* 2021; 22(6): 253-61.
- [17] Zare S, Behnamfar Z, Mirjalili M. Quality of Morning Report at Yazd Shahid Sadoughi Teaching Hospital in 2007. *J Med Edu Dev* 2008; 2(2): 56-60. [Farsi]
- [18] Khadem-Rezaiyan M, Dadgarmoghaddam M, Tabrizi M. Quality of Journal Club in different groups in

- Medical School (Mashhad University of Medical Sciences). *MJMS* 2017; 59(6): 330-41. [Farsi]
- [19] Sharifi B, Ghafarian Shirazi H, Momeninejad M, Saniee F, Hashemi N, Jabarnejad A, et al. A survey of the quality and quantity of clinical education from the viewpoint of medical students. *J Jahrom Univ Med Sci* 2012; 10(2): 57-63.
- [20] Shakurnia A, Momen A. Medical Students' Satisfaction of Implementation a Clinical Teaching Method in Pediatric Department of Golestan Hospital in Ahvaz Jundishapour University of Medical Sciences. *Educational Development of Judishapur* 2014; 5(2): 176-80. [Farsi]
- [21] Mohammadshahi M, Hosseini ASA, Hoseini Sa, Haidari F. Comparing two different teaching methods: Traditional and teblog-based teaching (wbt) by group discussion. *Educational Development Of Jundishapur* 2014; 5(2): 156-64. [Farsi]
- [22] Pakseresht S, Khalili-Sabet M, Vahedi M, Monfared A. Comparative study for knowledge and attitudes of virtual and non-virtual students towards e-learning. *Research in Medical Education* 2016; 8(4): 61-8. [Farsi]

The Medical Students' Satisfaction with the Journal Club Meetings in Rafsanjan University of Medical Sciences in 2021: A Descriptive Study

M. Taghvaei¹, H. Ahmadinia², M. Rezaeian³

Received: 18/09/21 Sent for Revision: 09/11/21 Received Revised Manuscript: 30/11/21 Accepted: 02/12/21

Background and Objectives: Clinical education in therapeutic settings is presented in different forms, one of which is journal club meetings. The aim of this study was to investigate the satisfaction of medical students in the clinical department of Rafsanjan University of Medical Sciences from the educational activity of the Club Journal.

Materials and Methods: This descriptive cross-sectional study was conducted in Rafsanjan University of Medical Sciences in 2021. 157 medical students of three internships participated in the study by census. Data were collected using a researcher made questionnaire and were analyzed using independent t-test and one-way analysis of variance.

Results: The mean score of students' satisfaction with the Journal Club sessions was relatively good in both male and female groups, as well as by type of ward and grade, but none of them had a significant relationship with satisfaction ($p>0.05$). Satisfaction with regular meetings was significantly higher than irregular meetings ($p<0.001$), and satisfaction in absentee meetings was more than face-to-face meetings ($p=0.027$). The results also showed that there was a relative satisfaction with the way the sessions are held, but there was no satisfaction with the level of participation of students, especially trainees.

Conclusion: Students of Rafsanjan University of Medical Sciences were relatively satisfied with the meetings of the Journal Club. The highest level of satisfaction was related to the place, time, number of participants, order of meetings, level of articles, and the highest level of satisfaction was related to the level of students' participation in the topics, especially during the internship. It is suggested that special sessions be held for interns and trainees and the scientific level of the content be selected in accordance with each level with the participation of students.

Key words: Club journal, Major wards, Clinical education, Medical assistants, Medical students, Rafsanjan

Funding: This study was funded by Rafsanjan University of Medical Sciences.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Rafsanjan University of Medical Sciences approved the study (IR.RUMS.REC.1397.252).

How to cite this article: Taghvaei M, Ahmadinia H, Rezaeian M. The Medical Students' Satisfaction with the Journal Club Meetings in Rafsanjan University of Medical Sciences in 2021: A Descriptive Study. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2022; 20 (11): 1239-52. [Farsi]

1 - Medical Student, Medical School, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran, ORCID: 0000-0002-3436-1424

2 - Assistant Prof., Dept. of Epidemiology and Biostatistics, Occupational Environmental Research Center, Medical School, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran, ORCID: 0000-0002-7010-1726

3 - Prof., Dept. of Epidemiology and Biostatistics, Occupational Environmental Research Center, Medical School, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran, ORCID: 0000-0003-3070-0166
(Corresponding Author) Tel: (034) 31315123, Fax: (034) 31315123, E-mail: moeygmr2@yahoo.co.uk